

Informacja o postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia Bezpieczna Firma zatwierdzonych Uchwałą Zarządu TUW „TUZ” nr U/23/2010 z dnia 26 lutego 2010 r., zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (DZ. U. 2015 r., poz. 1844)

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartość wykupu ubezpieczenia	§ 1 ust. 5, § 3, § 4, § 5, § 6, § 13, § 15, § 17, § 21, § 22, § 23, § 24, § 25, § 28 - § 30, § 31, § 32, § 34, § 35, § 37 ust. 1-2, § 38 ust. 1, § 39 ust. 1, § 40, Klauzule dodatkowe: § 42 - § 45 Aneks nr 3: § 2 ust. 3 Aneks nr 5: § 1 ust. 1 pkt 2
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 2, § 5 ust. 3, § 6, § 7, § 9, § 12, § 14 ust. 3, § 17 ust. 3, § 20, § 21 ust. 4, 5, 6, § 22 pkt 3, § 23, § 27, § 28 ust. 3 i 4, § 29 ust. 3, § 30, § 31 ust. 3, § 33, § 34 ust. 4, § 36, § 37 ust. 2-4, § 38 ust. 2-3, § 39 ust. 2-5, § 45 ust. 3, Klauzule dodatkowe: § 42 - § 45 Aneks nr 5: § 1 ust. 1 pkt 4

Niniejsze postanowienia zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu Nr U/30/2017 z dnia 25 stycznia 2017 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 01 marca 2017 r.

Dział I
Postanowienia ogólne
§ 1

1. Ogólne warunki ubezpieczenia BEZPIECZNA FIRMA, zwane dalej OWU mają zastosowanie w umowach ubezpieczenia zawieranych przez Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUZ”, zwane dalej TUW „TUZ” z osobami fizycznymi będącymi przedsiębiorcami, osobami prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej, zwanymi dalej Ubezpieczającymi.

2. Na podstawie niniejszych OWU mogą być zawierane umowy ubezpieczenia z przedsiębiorcami zatrudniającymi w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia do 15 osób (na podstawie umowy o pracę lub innej umowy na podstawie której osoba fizyczna przy wykonywaniu powierzonych przez Ubezpieczającego czynności podlega jego kierownictwu i ma obowiązek stosować się do jego wskazówek oraz pod warunkiem, że osoba ta nie ma zarejestrowanej odrębnej działalności gospodarczej).

3. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na cudzy rachunek (Ubezpieczonego), w takim przypadku postanowienia OWU dotyczące Ubezpieczającego stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego.

4. Umowa ubezpieczenia zawierana jest w jednym z trzech pakietów wybranym przez Ubezpieczającego:

- 1) Pakiecie MINI,
- 2) Pakiecie STANDARD,
- 3) Pakiecie PREMIUM,

zgodnie z zakresem ochrony ubezpieczeniowej podanym w polisie.

5. Umowa ubezpieczenia zawierana na podstawie niniejszych OWU obejmuje ochroną ubezpieczeniową wyłącznie zdarzenia zaistniałe w okresie ubezpieczenia na terytorium RP.

§ 2

Umową ubezpieczenia na podstawie niniejszych OWU mogą być objęte podmioty prowadzące działalność gospodarczą nie związaną z:

- 1) hurtową sprzedażą alkoholu i wyrobów tytoniowych,
- 2) hurtową sprzedażą artykułów farmaceutycznych,
- 3) hurtową sprzedażą farb i lakierów,
- 4) obróbką i składowaniem drewna lub materiałów drewnopochodnych,
- 5) sprzedażą komisową i lombardową,
- 6) oczyszczaniem dróg publicznych, wywozem nieczystości i środków chemicznych,
- 7) wydobywaniem, przewozem i dystrybucją produktów przemysłu górniczego, paliw i nawozów sztucznych,
- 8) naprawą i budową dróg, mostów, taborów kolejowych,
- 9) naprawą i holowaniem pojazdów oraz pomocą drogową,
- 10) produkcją i sprzedażą broni palnej, amunicji i materiałów pirotechnicznych,
- 11) usługami kurierskimi oraz przewozami pasażerskimi,
- 12) usługami ochroniarskimi i detektywistycznymi,
- 13) działalnością opiekuńczo-edukacyjną, utrzymywaniem placów zabaw dla dzieci,
- 14) organizowaniem imprez masowych,
- 15) udzielaniem usług medycznych (w tym wykonywanie masaży) lub sprzedażą i naprawą sprzętu medycznego oraz ortopedycznego,
- 16) udzielaniem usług weterynaryjnych,
- 17) leasingiem, doradztwem finansowym, doradztwem w zakresie prowadzenia działalności,

- 18) prowadzeniem robót budowlanych,
- 19) projektowaniem, geodezją, architekturą, wnoszeniem budynków, wykonywaniem pokryć dachowych,
- 20) usługami informatycznymi i pisanie oprogramowania,
- 21) uprawami rolnymi i hodowlą zwierząt oraz leśnictwem i rybołówstwem (wspomagając produkcję roślinną i hodowlę ryb i zwierząt),
- 22) prowadzeniem pralni chemicznych,
- 23) wykonywaniem tatuaży.

Definicje
§ 3

Użyte w niniejszych OWU pojęcia oznaczają:

- 1) **akcja ratownicza** – działania mające na celu ratowanie przedmiotu ubezpieczenia, w związku z wystąpieniem zdarzeń objętych umową ubezpieczenia, w szczególności działania Straży Pożarnej i Policji,
- 2) **akt terroru** – nielegalne działanie lub akcja organizowana z pobudek ideologicznych, religijnych, politycznych lub społecznych, indywidualna lub grupowa, prowadzona przez osoby działające samodzielnie lub na rzecz bądź z ramienia jakiegokolwiek organizacji lub rządu, skierowana przeciwko osobom, obiektom lub społeczeństwu, mająca na celu wywarcie wpływu na rząd, wprowadzenie chaosu, zastraszanie ludności lub dezorganizację życia publicznego przy użyciu przemocy bądź groźby użycia przemocy,
- 3) **dym i sadza** – produkty niepełnego spalania ciał stałych, cieczy lub gazu, które nieprzewidzianie i nagle wydobyły się ze znajdujących się w miejscu ubezpieczenia urządzeń paleniskowych lub grzewczych (eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi, przy sprawnym funkcjonowaniu urządzeń wentylacyjnych i oddymiających) lub wydobyły się poza miejscem ubezpieczenia w wyniku pożaru,
- 4) **franszyza redukcyjna** – wartość określona kwotowo, o którą pomniejsza się ustalone odszkodowanie w przedmiocie ubezpieczenia zgodnie z zapisami niniejszych OWU,
- 5) **gotówka** – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne,
- 6) **grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu,
- 7) **huk ponaddzwiękowy** – bezpośrednia fala uderzeniowa wywołana przez samoloty odrzutowe podczas przekraczania bariery dźwięku,
- 8) **huragan** – działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 17m/s, który wyrządza masowe lub pojedyncze szkody; wystąpienie tego zjawiska powinno być potwierdzone przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMI GW) – w przypadku braku możliwości uzyskania potwierdzenia przyjmuje się stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub w najbliższym sąsiedztwie, świadczące o działaniu takiego wiatru,
- 9) **katastrofa budowlana** – niezamierzone i gwałtowne zniszczenie budynku lub jego części w rozumieniu prawa budowlanego,
- 10) **kradzież z włamaniem** – usiłowanie lub dokonanie zaboru przedmiotu ubezpieczenia z zamkniętego pomieszczenia oraz schowka (jeżeli przedmiotem ubezpieczenia i szkody jest gotówka), po uprzednim usunięciu siłą zabezpieczenia lub otworzeniu wejścia przy użyciu narzędzi albo podrobionego lub dopasowanego klucza, bądź klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do innego pomieszczenia,
- 11) **lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie się mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota ze zboczy górskich bądź falistych,
- 12) **lokal/pomieszczenie** – trwale wyodrębniona część budynku (na stałe związanym z gruntem obiektem budowlanym, posiadającym fundament i dach, wydzielonym z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych) stanowiąca funkcjonalną lub gospodarczą całość, użytkowana wyłącznie przez Ubezpieczającego na mocy udokumentowanego tytułu prawnego,
- 13) **maszyny, urządzenia i wyposażenie** – rzeczy ruchome wykorzystywa-

ne do prowadzenia działalności, które w rozumieniu obowiązujących przepisów o rachunkowości nie stanowią środków obrotowych,

- 14) **mienie przyjęte w celu wykonania usługi** – mienie stanowiące własność osób trzecich, przyjęte przez Ubezpieczającego na podstawie właściwych dowodów przyjęcia (np. umowy o wykonanie usługi), potwierdzających fakt wydania tego mienia Ubezpieczającemu w celu wykonania na tym mieniu usługi (np. naprawy, przeróbki) w zakresie zgodnym z zawartą umową,
- 15) **nakłady inwestycyjne** – udokumentowane wydatki poniesione na remonty kapitałowej i prace adaptacyjne, a także prace wykończeniowe lokali, w których Ubezpieczający prowadzi działalność gospodarczą,
- 16) **osuwanie się ziemi** – ruchy ziemi na stokach, nie spowodowane działalnością ludzką,
- 17) **poszkodowany** – osoba nie pozostająca w stosunku ubezpieczenia, względem której odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę ponosi Ubezpieczający,
- 18) **powódź** – zalanie terenów wskutek podniesienia się wody w korytach wód płynących i stojących, jak również w wyniku deszczu nawalnego bądź spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i falistych,
- 19) **pożar** – działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile,
- 20) **produkt** – rzecz nowa, używana, naprawiana lub regenerowana dostarczona lub udostępniona przez producenta, dystrybutora lub usługodawcę, zarówno odpłatnie jak i nieodpłatnie, w oparciu o zawartą umowę nabycia rzeczy ruchomej; za produkt nie uważa się:
  - a) rzeczy używanych, wprowadzonych do obrotu jako antyki,
  - b) rzeczy wymagających naprawy lub regeneracji przed użyciem, jeżeli dostarczający powiadomił odbiorcę o właściwościach tych rzeczy,
- 21) **przedmioty szklane** – szyby drzwiowe i okienne, oszklenia ścienne i dachowe, szklane przegrody ścienne oraz osłony kantorów, boksów i kabin, płyty szklane stanowiące składowe części gablot reklamowych, kontuarów i mebli, a także szyldy, transparenty, plafony oraz rurki neonowe, z zastrzeżeniem § 31 ust. 3,
- 22) **przepięcie** – powstałe z jakiegokolwiek przyczyny krótkotrwałe wzrosty napięcia przekraczające maksymalne dopuszczalne napięcie robocze w sieci lub instalacji zasilającej, teleinformatycznej lub instalacji antenowej, powodujące uszkodzenie bądź zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia,
- 23) **rabunek** – usiłowanie lub dokonanie zaboru przedmiotu ubezpieczenia przez sprawcę, który w celu jego przywłaszczenia zastosował wobec Ubezpieczającego lub innej osoby dorosłej, za którą Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność, przemoc fizyczną lub groźbę jej natychmiastowego użycia, doprowadzając te osoby do stanu nieprzytomności lub bezbronności,
- 24) **rozmrożenie** – zepsucie artykułów spożywczych na skutek rozmrożenia będącego następstwem udokumentowanej i trwającej ponad dwie godziny przerwy w dostawie prądu elektrycznego przez zakład energetyczny lub uszkodzenia urządzeń chłodniczych w wyniku uderzenia pioruna lub przepięcia,
- 25) **system ubezpieczenia na pierwsze ryzyko** – system, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest według wysokości prawdopodobnej maksymalnej szkody, która może powstać wskutek pojedynczego zdarzenia objętego umową ubezpieczenia,
- 26) **szkoda** – utrata, uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia bezpośrednio wskutek objętego umową ubezpieczenia zdarzenia, mającego charakter nadzwyczajny, niespodziewany i niezależny od woli Ubezpieczającego; za pojedynczą szkodę uważane są wszystkie uszkodzenia, utrata lub zniszczenie ubezpieczonego mienia powstałe wskutek tej samej przyczyny i mające miejsce w tym samym czasie; przez przyczynę rozumiane jest ubezpieczone zdarzenie, które bezpośrednio powoduje powstanie szkody,
- 27) **szkoda całkowita** – całkowite zniszczenie lub utrata ubezpieczonego mienia, lub uszkodzenia mienia w takim stopniu, że jego naprawa nie jest możliwa lub uzasadniona ze względów ekonomicznych,
- 28) **szkoda częściowa** – szkoda polegająca na uszkodzeniu ubezpieczonego mienia w stopniu umożliwiającym jego naprawę, a szacowany koszt naprawy łącznie z wartością pozostałości po szkodzie jest niższy od wartości ubezpieczeniowej tego mienia bezpośrednio przed powstaniem szkody i jest ekonomicznie uzasadniony,
- 29) **szkoda na osobie** – strata wynikająca z uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, a także utracone korzyści poniesione przez poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia,
- 30) **szkoda w mieniu** – strata wynikająca z uszkodzenia lub zniszczenia rzeczy ruchomej albo nieruchomości poszkodowanego, a także utracone korzyści poszkodowanego, które by mógł osiągnąć, gdyby nie zostało zniszczone lub uszkodzone jego mienie – definicja ma zastosowanie wyłącznie do ubezpieczeń od odpowiedzialności cywilnej,
- 31) **śnieg** – bezpośrednie działanie nagromadzonego śniegu, którego:
  - a) opad przekroczył 85% wartości charakterystycznej (normowej) obciążenia śniegiem gruntu, właściwej dla strefy, w której znajduje się budynek określonej według obowiązującej normy polskiej „obciążenie śniegiem”, a jego ciężar spowodował uszkodzenie lub zawalenie się elementów nośnych dachu (za elementy nośne dachu uważa się elementy konstrukcji przenoszące obciążenia obiektu, takie jak: fundamenty, ścianynosne, filary, słupy, kolumny, belkowania, belki, stropy, sklepienia, więzary i więźby dachowe), warunkiem uznania szkody za spowodowaną opadami śniegu jest, aby przynajmniej jedna stacja meteorologiczna IMiGW, zlokalizowana na terenie tej samej strefy lub strefy o niższej wartości charakterystycznej obciążenia śniegiem w promieniu 100 km od ubezpieczonego budynku potwierdziła ciężar pokrywy śnieżnej przekraczający 85% wartości charakterystycznej (normowej) właściwej dla miejsca lokalizacji budynku,
  - b) ciężar spowodował zawalenie się mienia sąsiedniego na budynek,
- 32) **środki obrotowe** – rzeczowe składniki majątku obrotowego stanowiące własność Ubezpieczającego, takie jak: towary, surowce, materiały w przerobie, materiały pomocnicze, wyroby gotowe, opakowania,
- 33) **trzęsienie ziemi** – naturalny, krótki i gwałtowny wstrząs gruntu (lub ich seria), powstały pod powierzchnią ziemi i rozchodzący się w postaci fal sejsmicznych od ośrodka (epicentrum), znajdującego się na powierzchni, gdzie drgania są najsilniejsze; przy określaniu siły trzęsienia ziemi używa się skali magnitud (skala Richtera),
- 34) **Ubezpieczający** – podmiot zawierający umowę ubezpieczenia i zobowiązany do zapłaty składki,
- 35) **Ubezpieczony** – przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą dokumentowaną księgami rachunkowymi, księgą przychodów i rozchodów lub rozliczającymi się na podstawie zryczałtowanego podatku od przychodu, uprawniony do otrzymania odszkodowania,
- 36) **uderzenie pioruna** – bezpośrednie wyładowanie elektryczności atmosferycznej na przedmiot ubezpieczenia, powodujące przepływ ładunku elektrycznego przez ten przedmiot,
- 37) **uderzenie pojazdu lądowego** – uderzenie będącego w ruchu lądowego pojazdu mechanicznego w przedmiot ubezpieczenia, powodujące szkodę polegającą na uszkodzeniu lub zniszczeniu tego przedmiotu (z wyłączeniem szkód wyrządzonych przez Ubezpieczającego lub osoby, za które ponosi on odpowiedzialność, a także szkód powstałych we wszelkich pojazdach i ich ładunkach oraz w ulicach lub drogach),

- 38) **upadek pojazdu powietrznego** – katastrofa bądź przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku, z wyłączeniem zrzutu paliwa,
- 39) **wartość odtworzeniowa (nowa):**
- dla nakładów inwestycyjnych – wartość odpowiadająca kosztom odtworzenia przedmiotu ubezpieczenia w tym samym miejscu, z uwzględnieniem tych samych wymiarów, konstrukcji, materiałów i standardu wykończenia,
  - dla maszyn, urządzeń i wyposażenia – wartość odpowiadająca cenie zakupu przedmiotu ubezpieczenia, z uwzględnieniem tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrów technicznych, gatunku i rodzaju wraz z kosztami transportu i montażu, o ile koszty te uwzględnia się w cenie nabycia,
  - dla sprzętu elektronicznego – wartość równa kosztom zastąpienia ubezpieczonego sprzętu przez fabrycznie nowy sprzęt tego samego rodzaju, jakości i wydajności, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i ponownego montażu oraz opłat celnych i innych tego typu należności, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego,
  - dla szyb i elementów szklanych – wartość odpowiadająca kosztom wymiany lub naprawy, z uwzględnieniem tych samych wymiarów, konstrukcji i materiałów,
- 40) **wartość rzeczywista** – wartość odtworzeniowa (nowa) po potrąceniu stopnia zużycia technicznego, z zastrzeżeniem, iż wartość rzeczywista sprzętu elektronicznego odpowiada cenom rynkowym tego typu sprzętu, tj. cenom obowiązującym na rynku wtórnym (komisy lub inne podmioty specjalizujące się w obrocie sprzętem używanym), najbardziej zbliżonym obszarowo do miejsca powstania szkody,
- 41) **wprowadzenie produktu na rynek polski** – dostarczenie lub udostępnienie produktu po raz pierwszy na terytorium RP,
- 42) **wybuch** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną wybuchem jest to, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozerwaniu w takim stopniu, iż wskutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym,
- 43) **wypadek ubezpieczeniowy w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej** – zdarzenie mające miejsce w okresie odpowiedzialności, będące bezpośrednim następstwem działania lub zaniechania działania, które jest przyczyną powstania szkody na osobie lub mieniu,
- 44) **zalanie** – szkoda powstała wskutek:
- nie zamierzonego i nie kontrolowanego wydostania się wody, pary wodnej lub płynów z urządzeń, sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, grzewczej lub technologicznej na skutek awarii tych urządzeń,
  - cofnięcia się wody lub ścieków z urządzeń wodociągowych lub kanalizacyjnych,
  - nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów w urządzeniach sieci określonych w podpunkcie a,
  - samoczynnego uruchomienia się automatycznych instalacji gaśniczych (tryskaczowych lub zraszaczowych), z wyłączeniem przypadków będących następstwem prób, naprawy, przebudowy oraz modernizacji instalacji lub budynku, lokalu,
  - działania wody pochodzącej z opadu atmosferycznego w postaci deszczu, topniejącego śniegu lub gradu,
- 45) **zapadanie się ziemi** – obniżenie się terenu z powodu zaważenia się

podziemnych pustych przestrzeni w gruncie nie spowodowane działalnością ludzką.

Zawarcie umowy ubezpieczenia

§ 4

- Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku Ubezpieczającego.
- Jeżeli nie umówiono się inaczej, umowę ubezpieczenia zawiera się na okres dwunastu miesięcy, oznaczony w umowie ubezpieczenia.
- Umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą doręczenia przez TUW „TUZ” Ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia (polis).
3. Umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą doręczenia przez TUW „TUZ” Ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia (polis).
- Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy.
- Ubezpieczający, jak i TUW „TUZ” może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w terminie 14 dni od otrzymania od drugiej strony żądania zmiany wysokości składki na skutek ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa powstania szkody.

Początek i koniec odpowiedzialności

§ 5

- Odpowiedzialność TUW „TUZ” rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż dnia następnego po zapłaceniu składki, jeżeli nie umówiono się inaczej.
- Jeżeli w umowie ubezpieczenia określono późniejszy termin zapłaty składki, odpowiedzialność TUW „TUZ” rozpoczyna się od dnia oznaczonego w polisie jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od następnego dnia po zawarciu umowy ubezpieczenia.
- Odpowiedzialność TUW „TUZ” kończy się z chwilą rozwiązania umowy ubezpieczenia.

Rozwiązanie umowy ubezpieczenia

§ 6

Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się:

- z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta,
- z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia lub jej wypowiedzenia,
- z dniem przejścia prawa własności przedmiotu ubezpieczenia na inną osobę (nowego właściciela), chyba że tą osobą jest Ubezpieczający, który dotychczas korzystał z tej rzeczy na podstawie umowy leasingu (leasingobiorca) lub umowy kredytowej (kredytobiorca) oraz przedmiot ubezpieczenia znajduje się w dotychczasowym miejscu ubezpieczenia.

Suma ubezpieczenia/gwarancyjna

§ 7

- Suma ubezpieczenia mienia dla wybranego przez Ubezpieczającego pakietu stanowi górną granicę odpowiedzialności TUW „TUZ”; ustalona jest w systemie na pierwsze ryzyko i określona w polisie.
- Suma gwarancyjna w zakresie odpowiedzialności cywilnej deliktowej dla wybranego przez Ubezpieczającego pakietu jest górną granicą odpowiedzialności TUW „TUZ”.
- Sumy gwarancyjne ustalone dla rozszerzeń odpowiedzialności cywilnej

deliktowej, wymienionych w § 37-39 niniejszych OWU, stanowią podlimity.

4. Suma ubezpieczenia/gwarancyjna ulega redukcji o kwoty wypłaconych odszkodowań.

Składka ubezpieczeniowa

§ 8

1. Wysokość składki ubezpieczeniowej określona jest w polisie i uzależniona jest od wybranego przez Ubezpieczającego pakietu.

2. Składka ubezpieczeniowa płatna jest jednorazowo w formie i terminie wskazanym w polisie.

3. Jeżeli zapłata składki dokonywana jest w formie:

- 1) przelewu bankowego, za datę zapłaty składki uważa się datę stempla bankowego uwidocznioną na przelewie bankowym lub datę złożenia polecenia zapłaty w banku pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego znajdowały się wystarczające środki finansowe i dokumenty zostały prawidłowo wypełnione; w odmiennym przypadku za dzień zapłaty składki uważa się datę, kiedy składka znalazła się na rachunku TUW „TUZ” w taki sposób, że TUW „TUZ” mogło nią dysponować,
- 2) przekazu pocztowego, za datę zapłaty składki uważa się datę stempla pocztowego uwidocznioną na przekazie pocztowym.

4. W przypadku niezapłacenia składki w oznaczonym terminie, TUW „TUZ” może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia wygasa ona z końcem okresu, na który przypadła niezapłacona składka.

5. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązku zapłaty składki za okres, w którym TUW „TUZ” ponosiło odpowiedzialność ubezpieczeniową.

Wyłączenia ogólne

§ 9

TUW „TUZ” nie odpowiada za szkody:

- 1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczającego lub osobę, z którą pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności,
- 2) powstałe w związku z działaniami wojennymi, stanem wyjątkowym, stanem wojennym, zamieszkami społecznymi, strajkami, lokautami, sabotażem, działaniem energii jądrowej lub skażeniem radioaktywnym,
- 3) związane z aktem terroru,
- 4) powstałe w mieniu zatrzymanym, skonfiskowanym, zajętym lub zarekwirowanym przez odpowiednie władze lub organy państwa,
- 5) górnicze, w rozumieniu prawa górniczego,
- 6) spowodowane wybuchem wywołanym przez Ubezpieczającego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych lub innych związanych z charakterem prowadzonej działalności,
- 7) wynikające z zanieczyszczenia środowiska naturalnego, działania energii jądrowej lub promieniowania radioaktywnego,
- 8) w budynkach lub lokalach wzniesionych lub eksploatowanych bez wymaganych pozwoleń oraz w znajdującym się w nich mieniu,
- 9) powstałe w związku z przebudową, remontem, naprawą lub rozruchem urządzeń technologicznych lub instalacji użytkowych,
- 10) powstałe w związku z robotami budowlanymi, tj. w czasie budowy, przebudowy, montażu, remontu lub rozbiórki,

- 11) powstałe w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi oraz drganiem lub wibracjami spowodowanymi przez działanie człowieka,
- 12) wyrządzone przez powolne działanie temperatury, gazów, pary, wód odpływowych, wilgoci, pyłu, sadzy, dymu, wyciekania, wstrząsów, hałasu, zapadnia lub obsuwania się ziemi,
- 13) polegające na systematycznym zawilgacaniu przedmiotu ubezpieczenia z powodu nieszczelności urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych, technologicznych lub centralnego ogrzewania, a także ciągłego i samoistnego przenikania wód gruntowych, zagrzybienia lub przemarzania ścian,
- 14) w mieniu użytkowanym niezgodnie z jego przeznaczeniem lub z wymaganiem i zaleceniami producenta lub dostawcy co do warunków przechowywania, składowania lub eksploatacji albo z wymogami określonymi w odpowiednich przepisach i normach, chyba że sposób przechowywania, składowania lub eksploatacji nie miał wpływu na powstanie lub wysokość szkody,
- 15) polegające na ubytku wagi lub objętości w granicach obowiązujących norm ubytku naturalnego bądź naturalnego zużycia lub jego naturalnych właściwości,
- 16) stanowiące czyste straty finansowe,
- 17) powstałe po upływie 30 dni od chwili zaprzestania użytkowania budynku lub lokalu, chyba że TUW „TUZ” zostało o tym fakcie powiadomione na piśmie i pisemnie potwierdziło ochronę ubezpieczeniową.

Obowiązki Ubezpieczającego

§ 10

Ubezpieczający obowiązany jest do:

- 1) podania wszystkich znanych mu okoliczności, o które TUW „TUZ” zapytało przed zawarciem umowy,
- 2) zgłaszania w czasie trwania umowy ubezpieczenia zmian okoliczności, o których Ubezpieczający informował TUW „TUZ” przed zawarciem umowy ubezpieczenia, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości,
- 3) przestrzegania zaleceń wydanych przez TUW „TUZ” oraz usunięcia w wyznaczonym terminie szczególnego zagrożenia, do usunięcia którego pisemnie zobowiązało go TUW „TUZ” (zalecenia); za szczególne zagrożenie uważa się takie, które już wcześniej było przyczyną szkody,
- 4) prowadzenia ewidencji księgowej zgodnie z obowiązującymi przepisami, a także do należytego przechowywania i chronienia tej dokumentacji przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub zaginięciem,
- 5) Ubezpieczający rozliczający się na podstawie zryczałtowanego podatku od przychodu dodatkowo obowiązany jest:
  - a) przy ubezpieczeniu środków obrotowych do:
    - przeprowadzania inwentaryzacji, zgodnie z przepisami w tym zakresie oraz przechowywania arkuszy inwentaryzacyjnych,
    - przechowywania dowodów zakupu wystawionych na Ubezpieczającego,
    - ewidencjonowania przychodów i przechowywania tych arkuszy ewidencyjnych, przy czym wymóg ten nie obowiązuje, jeżeli Ubezpieczający jest podatnikiem podatku VAT oraz prowadzi i przechowuje stosowną ewidencję w tym zakresie,
  - b) przy ubezpieczeniu maszyn, urządzeń i wyposażenia do:
    - przechowywania dowodów zakupu wystawionych na Ubezpieczającego,
    - prowadzenia i przechowywania wykazu maszyn, urządzeń i wyposażenia,
- 6) umożliwienia przedstawicielowi TUW „TUZ” podjęcia czynności niezbędnych do oceny ryzyka, w tym udzielenia pomocy przy lustracji miejsca ubezpieczenia zarówno przed zawarciem, jak i w trakcie trwania umowy ubezpieczenia oraz po zakończeniu okresu ubezpieczenia, jeżeli czynno-

ści te są niezbędne do prawidłowej likwidacji szkody,

- 7) przestrzegania powszechnie obowiązujących przepisów mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, w szczególności przepisów prawa budowlanego, o ochronie przeciwpożarowej, prawa pracy, a także dotyczących normalizacji, certyfikacji, budowy i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywania dozoru technicznego nad tymi urządzeniami, jak również zaleceń producenta w zakresie montażu, warunków eksploatacji i sposobu użytkowania maszyn i urządzeń,
- 8) konserwacji i dbałości o przewody i urządzenia doprowadzające i odprowadzające wodę, parę wodną lub inne ciecze oraz stosowania w terminie odpowiednich środków ochronnych w celu zabezpieczenia przed mrozem przewodów i urządzeń narażonych na jego działanie, o ile należało to do obowiązków Ubezpieczającego.

Postępowanie w przypadku powstania szkody

§ 11

1. W razie powstania szkody mogącej powodować odpowiedzialność ubezpieczeniową TUV „TUZ”, Ubezpieczający obowiązany jest do:
  - 1) natychmiastowego powiadomienia Straży Pożarnej, Policji i innych służb, jeżeli okoliczności lub rodzaj szkody wymagają obecności tych jednostek w miejscu jej powstania (np. podejrzenie o popełnieniu przestępstwa, pożar),
  - 2) podjęcia wszelkich działań zmierzających do ograniczenia rozmiarów szkody oraz zabezpieczenia przed szkodą mienia bezpośrednio zagrożonego,
  - 3) niezwłocznego, jednak nie później niż następnego dnia roboczego, powiadomienia administratora zarządzającego obiektem o szkodzie, w celu spisania protokołu określającego okoliczności i rozmiar szkody,
  - 4) niezwłocznie, najpóźniej w ciągu 3 dni roboczych od powstania szkody lub uzyskania o niej informacji, powiadomić o szkodzie TUV „TUZ” pod numer telefonu 22 327 60 60 lub na adres e-mail szkody@tuz.pl, z podaniem w zgłoszeniu jej przyczyny, przedmiotu, zakresu, szacunkowej wysokości oraz miejsca jej powstania,
  - 5) pozostawienia stanu faktycznego bez zmian w miejscu szkody, w tym zachowania uszkodzonego mienia i udostępnienia go przedstawicielowi TUV „TUZ” w celu przeprowadzenia oględzin, chyba że podjęto niezbędne działania mające na celu zabezpieczenie mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenie rozmiaru szkody; postanowienie to nie obowiązuje, jeżeli TUV „TUZ” nie podjęło czynności związanych z likwidacją szkody w ciągu 3 dni roboczych od daty powiadomienia TUV „TUZ”,
  - 6) zezwolenia TUV „TUZ” na dokonywanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody i jej rozmiaru umożliwiającą bezsporne ustalenie wysokości odszkodowania oraz udzielenia w tym celu pomocy i wiarygodnych wyjaśnień, a także okazania i przekazania dowodów i dokumentów odpowiednich do stanu rzeczy, w szczególności dokumentacji księgowej,
  - 7) przygotowania na własny koszt zestawienia poniesionych strat i przekazania go do TUV „TUZ”.
2. Po otrzymaniu powiadomienia o szkodzie objętej ochroną ubezpieczeniową, TUV „TUZ” w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego powiadomienia informuje o tym Ubezpieczonego – jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą szkodę oraz przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także pisemnie lub inną ustaloną drogą informuje osobę zgłaszającą roszczenie oraz Ubezpieczonego, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odszkodowania.

3. TUV „TUZ” zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych przez Ubezpieczającego rachunków, kosztorysów i innych dokumentów, związanych z ustaleniem rozmiaru szkody. Ponadto TUV „TUZ” ma prawo wglądu do ksiąg i dokumentów Ubezpieczającego związanych z realizacją umowy ubezpieczenia oraz sporządzania z nich kopii. Jednocześnie TUV „TUZ” zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy informacji, które uzyskało od Ubezpieczającego.

4. Jeżeli za powstanie szkody odpowiedzialne są osoby trzecie, obowiązkiem Ubezpieczającego jest podanie TUV „TUZ” wszelkich znanych informacji dotyczących tych osób.

5. Jeżeli przeciwko sprawcy szkody wszczęte zostało postępowanie karne, cywilne lub dyscyplinarne, Ubezpieczający obowiązany jest powiadomić TUV „TUZ” niezwłocznie po uzyskaniu o tym wiadomości.

6. Ubezpieczający obowiązany jest dostarczyć do TUV „TUZ” postanowienie o umorzeniu dochodzenia wszczętego w sprawie zgłoszonej szkody bądź odpis prawomocnego wyroku sądowego w terminie umożliwiającym TUV „TUZ” zajęcie stanowiska w sprawie ewentualnego dalszego postępowania.

7. Jeżeli zdarzenie, w wyniku którego powstała szkoda, jest objęte zakresem ubezpieczenia również na podstawie umowy zawartej z innym zakładem ubezpieczeń, Ubezpieczający obowiązany jest do natychmiastowego pisemnego poinformowania tego zakładu ubezpieczeń o powstaniu szkody i uzyskania potwierdzenia odebrania tej wiadomości oraz do powiadomienia TUV „TUZ” o przekazaniu takiej informacji (dostarczenie kopii pisma).

§ 12

1. Niedopełnienie przez Ubezpieczającego obowiązku wymienionego w § 11 ust. 1 pkt 1 niniejszych OWU, może być traktowane jako rażące niedbalstwo i skutkuje odmową przyznania odszkodowania przez TUV „TUZ”.
2. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego któregośkolwiek z obowiązków wymienionych w § 10-11 niniejszych OWU, o ile wynikało to z winy umyślnej lub rażącego, TUV „TUZ” odmawia przyznania odszkodowania w tej części, w jakiej niedopełnienie tego obowiązku miało wpływ na powstanie, przebieg lub rozmiar szkody lub uniemożliwiło ustalenie przyczyny, okoliczności, przebiegu lub rozmiaru szkody bądź dochodzenia roszczeń regresowych.

Wypłata odszkodowania

§ 13

1. TUV „TUZ” wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia powiadomienia TUV „TUZ”.
2. Jeżeli wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 1 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności TUV „TUZ” albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania TUV „TUZ” wypłaca w terminie określonym w ust. 1.
3. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, wówczas TUV „TUZ” zobowiązane jest poinformować o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem w terminach, o których mowa w ust. 1 i 2, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę

wypłaty odszkodowania wraz z pouczeniem o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.

4. Jeżeli Ubezpieczający lub osoba zgłaszająca roszczenie nie zgadza się z decyzją o odmowie wypłaty odszkodowania lub z wysokością przyznanego odszkodowania, może zgłosić na piśmie wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Zarząd TUW „TUZ”.

5. Jeżeli Ubezpieczający nie zgadza się z decyzją TUW „TUZ” o odmowie wypłaty odszkodowania lub wysokości przyznanego odszkodowania, może dochodzić roszczeń na drodze sądowej bez zachowania trybu określonego w ust. 4.

6. Na żądanie Ubezpieczonego lub osób przez niego upoważnionych, TUW „TUZ” jest zobowiązane do udostępniania posiadanych przez siebie informacji i dokumentów, które miały wpływ na ustalenie odpowiedzialności TUW „TUZ” i wysokości odszkodowania; osoby te mają prawo wglądu do akt szkodowych i sporządzania na swój koszt odpisów lub kserokopii dokumentów akt szkodowych.

Roszczenia regresowe

§ 14

1. Z dniem wypłaty odszkodowania roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobie odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na TUW „TUZ” do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli TUW „TUZ” pokryło tylko część szkody, Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu przysługuje pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń co do pozostałej części szkody przed roszczeniem TUW „TUZ”.

2. Roszczenia przeciwko osobom z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym nie przechodzą na TUW „TUZ”, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.

3. Jeżeli Ubezpieczający zrzekł się roszczenia o odszkodowanie do sprawcy szkody lub je ograniczył, TUW „TUZ” może odmówić wypłaty odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłacie przez TUW „TUZ” odszkodowania, wówczas TUW „TUZ” przysługuje prawo dochodzenia zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

4. Ubezpieczający zobowiązany jest do udzielenia TUW „TUZ” wszelkich informacji, dostarczenia dokumentów oraz umożliwienia prowadzenia czynności niezbędnych do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych.

DZIAŁ II – Przedmiot i zakres ubezpieczenia

Ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz kradzieży z włamaniem i rabunku

Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

§ 15

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest mienie znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczającego na podstawie udokumentowanego tytułu prawnego, z zastrzeżeniem § 16 niniejszych OWU.

2. Ochroną ubezpieczeniową są objęte następujące grupy mienia:

- 1) nakłady inwestycyjne,
- 2) maszyny, urządzenia, wyposażenie,
- 3) środki obrotowe,
- 4) gotówka.

3. Mienie określone w ust. 2 objęte jest ochroną ubezpieczeniową w miejscu określonym w polisie.

§ 16

Umowa ubezpieczenia nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:

- 1) mienia w szklarniach, namiotach, inspektach, kioskach bez fundamentów oraz straganach oraz obiektach o konstrukcji innej niż murowana,
- 2) akt, dokumentów, rękopisów, danych na nośnikach wszelkiego rodzaju, prototypów, wszelkich modeli, wzorów i eksponatów muzealnych lub zabytkowych, antyków, dzieł sztuki,
- 3) akcji, obligacji, żetonów, wszelkich kart elektronicznych, losów loteryjnych, biletów komunikacyjnych, znaków skarbowych, akcyzy,
- 4) zwierząt,
- 5) wszelkich pojazdów mechanicznych podlegających w myśl odpowiednich przepisów obowiązkom związanym z dopuszczeniem ich do ruchu lądowego, wodnego lub powietrznego,
- 6) metali szlachetnych, platyny, złota, srebra oraz wyrobów z tych metali, kamieni szlachetnych i półszlachetnych oraz pereł,
- 7) programów komputerowych, a także nośników danych nie będących elementem składowym ubezpieczonych maszyn lub urządzeń,
- 8) mienia nie dopuszczonego do obrotu na terytorium RP bądź nielegalnie wprowadzonego na polski obszar celny oraz mienia, którego zakup udokumentowany jest dowodem uznanym za fałszywy,
- 9) towarów przeterminowanych, a także wycofanych z obrotu, w tym również wycofanych w wyniku reklamacji,
- 10) mienia, którego zakup jest potwierdzony dowodami zakupu wystawionymi przez podmioty nieistniejące w chwili ich wystawienia.

Zakres ubezpieczenia mienia

§ 17

1. TUW „TUZ” ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem działania w miejscu ubezpieczenia: dymu i sadzy, gradu, huku ponaddzwiękowego, huraganu, katastrofy budowlanej, lawiny, osuwania się ziemi, powodzi, pożaru, śniegu, trzęsienia ziemi, uderzenia pioruna, uderzenia pojazdu lądowego, upadku pojazdu powietrznego, wybuchu, zalania lub zapadania się ziemi.

2. Odpowiedzialność TUW „TUZ” będzie rozszerzona o szkody w przedmiocie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem kradzieży z włamaniem do pomieszczenia lub rabunku w pomieszczeniu, w przypadku gdy mienie jest zabezpieczone zgodnie z wymogami określonymi w § 18 i 19 niniejszych OWU.

3. Jeżeli odpowiedzialność TUW „TUZ” obejmuje zdarzenia określone w ust. 2, to w granicach:

- 1) 10% sumy ubezpieczenia dla tych zdarzeń (nie więcej jednak niż 500 zł), ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem dokonanej bez wejścia sprawców do pomieszczenia,
- 2) 10% sumy ubezpieczenia dla tych zdarzeń, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje dodatkowe koszty naprawy uszkodzonych lub zniszczonych zabezpieczeń pomieszczenia, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, łącznie z kosztami usunięcia uszkodzeń ścian, stropów, dachów, okien i drzwi.

4. TUW „TUZ” ponosi również w granicach sumy ubezpieczenia odpowiedzialność za szkody w przedmiocie ubezpieczenia powstałe w czasie akcji ratowniczej, prowadzonej w związku z wystąpieniem zdarzenia objętego umową ubezpieczenia, a także za udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych Ubezpieczającemu środków w celu zmniejszenia po-

wstącej szkody w przedmiocie ubezpieczenia i zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą oraz za udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, z zastrzeżeniem § 22 pkt 3 niniejszych OWU.

Wymogi zabezpieczenia mienia

§ 18

Przedmiot ubezpieczenia przechowywany w pomieszczeniu będzie objęty ochroną ubezpieczeniową w zakresie kradzieży z włamaniem i rabunku jeżeli:

- 1) ściany, sufity, podłogi, dachy i piwnice tego pomieszczenia nie będą posiadać niezabezpieczonych otworów, przez które możliwy byłby dostęp do przedmiotu ubezpieczenia bez dokonania włamania,
- 2) wszystkie drzwi prowadzące do pomieszczenia, w którym znajduje się przedmiot ubezpieczenia, będą posiadać konstrukcję drzwi zewnętrznych oraz będą wykonane z materiałów odpornych na włamanie i spełniać następujące wymogi:
  - a) zabezpieczenie drzwi zewnętrznych, sposób osadzenia futryny, okuć i zamków będzie odpowiednie dla drzwi zewnętrznych i będzie stanowić przeszkodę, której sforsowanie nie jest możliwe bez użycia siły oraz narzędzi, czego dowodami będą pozostawione ślady włamania; w przypadku drzwi antywłamaniowych, posiadających stosowny atest o podwyższonej odporności na włamanie wydany zgodnie z obowiązującymi normami przez uprawnioną instytucję (dotyczy to również zamków i wkładek do zamków w tych drzwiach) uważa się, iż są one wystarczającym zabezpieczeniem, niezależnie od postanowień ppkt b-d,
  - b) drzwi zewnętrzne do pomieszczenia będą zamykane na co najmniej dwa zamki wielozastawkowe (wielozapadkowe) lub na dwie kłódki wielozastawkowe (wielozapadkowe) zawieszane na oddzielnych skoblach; dopuszcza się zabezpieczenie pomieszczenia drzwiami wyposażonymi w jeden zamek o podwyższonej odporności na włamanie, który posiada stosowny atest wydany zgodnie z obowiązującymi normami przez uprawnioną instytucję,
  - c) drzwi zewnętrzne oszklone nie mogą być zaopatrzone w zamki lub zasuwki, które można otworzyć bez użycia klucza przez otwór wybitny w szybie,
  - d) drzwi dwuskrzydłowe będą posiadać wewnętrzne rygle (górnym i dolnym) unieruchamiające jedno ze skrzydeł,
- 3) wszystkie okna i inne zewnętrzne otwory oszklone w pomieszczeniu, w którym znajduje się przedmiot ubezpieczenia, będą w należyłym stanie technicznym, właściwie osadzone i zamknięte w sposób stanowiący przeszkodę, której sforsowanie nie będzie możliwe bez użycia siły oraz narzędzi, czego dowodem będą pozostawione ślady włamania,
- 4) okna, oszklone drzwi i inne zewnętrzne otwory w pomieszczeniach znajdujących się w piwnicach, suterrenach lub na parterze, a także w pomieszczeniach znajdujących się na wyższych kondygnacjach, do których jest dostęp z przybudówek, balkonów, tarasów, dachów lub drabinek pożarowych, jak również otwory na strychach i w piwnicach, z których jest przejście do dalszych pomieszczeń, będą ponadto na całej powierzchni zabezpieczone przeciwłamaniową osłoną mechaniczną, o której mowa w pkt 5; wymóg stosowania przeciwłamaniowych osłon mechanicznych nie obowiązuje, jeżeli:
  - a) okna, oszklone drzwi i inne zewnętrzne otwory w pomieszczeniach zabezpieczono szybami kuloodpornymi lub szybami wielowarstwowymi (wzmocnionymi) – klasy co najmniej P3, posiadającymi stosowne i udokumentowane certyfikaty, lub
  - b) ustanowiono stały dozór, przy czym za dozór uważa się strzeżenie miejsca ubezpieczenia przez strażników firmy ochrony mienia, na podstawie umowy zawartej przez Ubezpieczającego z tą firmą, lub
  - c) przedmioty ubezpieczenia dozorowane są przez osobę dorosłą (do-

zorzę) uprawnioną do przebywania w trakcie wykonywania swoich obowiązków służbowych w miejscu ubezpieczenia, lub

d) pomieszczenie z ubezpieczonym mieniem wyposażone zostało w sprawny, konserwowany posiadający stosowny certyfikat elektroniczny system alarmujący o włamaniu w miejscu ubezpieczenia lub innym określonym miejscu, tj. w wartowni zakładu, na posterunku policji lub w centrum alarmowym firmy ochrony mienia,

- 5) za przeciwłamaniowe osłony mechaniczne uznaje się kraty stałe lub ruchome, rolety i okiennice; przeciwłamaniowe osłony mechaniczne powinny być takiej konstrukcji i tak założone, aby przedostanie się do wnętrza nie było możliwe bez uprzedniego ich uszkodzenia za pomocą narzędzi; ruchome kraty, rolety i okiennice winny być zamykane na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy (wielozapadkowy) lub jedną kłódkę wielozastawkową (wielozapadkową), chyba że warunki techniczne tych zabezpieczeń przewidują inny sposób zamknięcia od wewnątrz pomieszczenia,
- 6) jeżeli sztaby, skoble oraz inne okucia zewnętrznych zabezpieczeń otworów drzwiowych i okiennych nie są wmurowane w ściany, wymagane jest aby były przytwierdzone do muru od wewnątrz pomieszczenia tak, aby nie można ich było zdemontować od zewnątrz tego pomieszczenia,
- 7) jeżeli pomieszczenie, w którym znajduje się przedmiot ubezpieczenia, połączone jest z innym lokalem, użytkowanym przez osobę trzecią, drzwiami, oknem lub innymi otworami, to wymagane jest aby otwory te były zabezpieczone w sposób określony w pkt 1-5 lub zamurowane na grubość co najmniej jednej cegły,
- 8) pomieszczenia wykonane w całości lub w części z siatki drucianej lub z innych materiałów azurowych, a także z brezentu lub powłok z tworzyw sztucznych (np. budowle pneumatyczne, tunele foliowe, namioty itp.) nie są uważane za pomieszczenia należące do zabezpieczenia,
- 9) klucze zapasowe i oryginalne do pomieszczeń oraz schowka do przechowywania gotówki, o którym mowa w § 19 niniejszych OWU, muszą być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym; w razie zagubienia albo zaginięcia kluczy (także kluczy zapasowych), Ubezpieczający obowiązany jest natychmiast wymienić zamki (kłódki) na własny koszt.

§ 19

1. Gotówka powinna być przechowywana w pomieszczeniu zabezpieczonym w sposób określony w § 18 niniejszych OWU, a ponadto jej przechowywanie powinno odbywać się w zamkniętym i przeznaczonym do tego celu schowku (urządzeniu), posiadającym co najmniej I klasę odporności na włamanie (kaseta stalowa), z zastrzeżeniem ust. 3. Klasę odporności schowka (urządzenia) na włamanie określone przez rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14.10.1998 r. (Dz. U. Nr 129, poz. 858 z późn. zm.), a w przypadku utraty mocy, przez inny akt prawny zastępujący ww. rozporządzenie.
2. Schowki (urządzenia) muszą być trwale przymocowane do podłoża lub ściany pomieszczenia, w którym się znajdują, w sposób uniemożliwiający ich oderwanie bez użycia siły i narzędzi.
3. W granicach sumy ubezpieczenia dopuszcza się przechowywanie gotówki w kasie fiskalnej do limitu 1 000 zł.

Wyłączenia dodatkowe

§ 20

Uwzględniając wyłączenia ogólne określone w § 9 niniejszych OWU, TUZ „TUZ” ponadto nie odpowiada za szkody:

- 1) spowodowane przez grad, zalanie lub śnieg, jeżeli do powstania szkody

przyczynił się zły stan dachu bądź niezabezpieczone lub nieprawidłowo zabezpieczone otwory dachowe albo inne elementy składowe budynku lub lokalu; wyłączenie to nie dotyczy tych sytuacji, jeżeli do obowiązków Ubezpieczającego nie należy dbanie o stan techniczny obiektu oraz jeśli do dnia powstania szkody Ubezpieczający nie wiedział o istniejących zaniedbaniach w tym zakresie lub o nich wiedział i posiada pisemne dowody występowania z żądaniem ich usunięcia do osoby odpowiedzialnej za utrzymanie tego obiektu w należytych stanie technicznym,

- 2) powstałe wskutek powodzi w mieniu znajdującym się na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią, tj. na terenach między wałem przeciwpowodziowym a linią brzegu, a także w strefie wybrzeża morskiego lub strefie przepływów wezbrań powodziowych, określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- 3) wskutek działania prądu elektrycznego, chyba że działanie tego prądu spowodowało równocześnie pożar lub szkoda jest wynikiem uderzenia pioruna, lub Ubezpieczający rozszerzył umowę ubezpieczenia o szkody będące bezpośrednim następstwem przepięć lub rozmrożenia w ramach Pakietu STANDARD lub Pakietu PREMIUM,
- 4) spowodowane powodzią lub zalaniem, w przypadku przechowywania mienia niżej niż 14 cm nad podłogą znajdującą się poniżej poziomu gruntu, chyba że zalanie mienia nastąpiło bezpośrednio z góry,
- 5) jeżeli nie spełniono wymogów zabezpieczenia mienia, o których mowa w § 18-19 niniejszych OWU, na drodze wejścia sprawców włamania, jak również dotyczących zabezpieczeń pomieszczenia znajdujących się na drodze wyjścia sprawców z tego pomieszczenia,
- 6) polegające na zaborze mienia z gablot reklamowych lub innych schowków znajdujących się na zewnątrz pomieszczenia,
- 7) stanowiące straty pośrednie wszelkiego rodzaju,
- 8) w mieniu składowym poza ubezpieczonym lokalem.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania

§ 21

1. Wysokość szkody w poszczególnych grupach mienia ustala się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania według wartości kosztów odbudowy, remontu lub naprawy, w tym samym miejscu oraz z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i materiałów, potwierdzonych rachunkiem wykonawcy wraz z załączoną specyfikacją lub kalkulacją Ubezpieczającego, która podlega weryfikacji przez TUV „TUZ”, przy czym wysokość szkody w:

- 1) nakładach inwestycyjnych ustala się w wartości odtworzeniowej (nowej),
- 2) maszynach, urządzeniach oraz wyposażeniu – których wiek nie przekracza 5 lat oraz dla których jest prowadzona ewidencja wyposażenia ustala się w wartości odtworzeniowej (nowej),
- 3) maszynach, urządzeniach oraz wyposażeniu – których wiek przekracza 5 lat lub dla których nie ma prowadzonej ewidencji wyposażenia ustala się w wartości rzeczywistej, z zastrzeżeniem ust. 2,
- 4) środkach obrotowych ustala się według cen ich zakupu lub kosztów wytworzenia,
- 5) w gotówce ustala się według wartości nominalnej.

2. TUV „TUZ” w granicach sumy ubezpieczenia wypłaci odszkodowanie za maszyny, urządzenia i wyposażenie na które Ubezpieczający nie posiada dokumentów nabycia, jednak wysokość ustalonego odszkodowania tego mienia nie może przekroczyć 10% sumy ubezpieczenia maszyn, urządzeń i wyposażenia.

3. W odniesieniu do kosztów naprawy zabezpieczeń pomieszczenia uszkodzo-

nych lub zniszczonych w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku, wysokość szkody ustala się w wartości odtworzeniowej (nowej).

4. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:

- 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej lub pamiątkowej,
- 2) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą.

5. Wysokość odszkodowania zmniejsza się o wartość pozostałości po szkodzie, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.

6. Koszty jakichkolwiek zmian, uzupełnień lub ulepszeń nie wchodzi w skład odszkodowania.

7. Jeżeli Ubezpieczający jest podatnikiem podatku VAT, wysokość szkody ustala się według wartości netto (bez podatku VAT).

§ 22

W granicach sumy ubezpieczenia, a także z zastrzeżeniem postanowień § 23 niniejszych OWU, odszkodowanie obejmuje:

- 1) uszkodzenie, zniszczenie lub utratę przedmiotu ubezpieczenia, w związku z wystąpieniem zdarzeń objętych umową ubezpieczenia, w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody, obliczonej zgodnie z § 21 niniejszych OWU,
- 2) udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody w przedmiocie ubezpieczenia oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą, jeżeli środki te były właściwe do okoliczności szkody, chociażby okazały się bezskuteczne,
- 3) udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie – do 5% wartości szkody.

§ 23

W przypadku szkody w której przyczyną była kradzież z włamaniem lub rabunek ustalone odszkodowanie pomniejsza się o kwotę franszyzy redukcyjnej w wysokości 200 zł.

Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk

Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

§ 24

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest sprzęt elektroniczny wraz z oprogramowaniem zainstalowany na stanowisku pracy, gotowy do użytku zgodnie z przeznaczeniem, dla którego testy próbne zostały zakończone z wynikiem pozytywnym, chyba że przeprowadzenie tych testów nie było wymagane przez producenta.

2. Sprzęt elektroniczny jest objęty ochroną w miejscu określonym w polisie.

Zakres ubezpieczenia sprzętu elektronicznego

§ 25

1. W przypadku wybrania przez Ubezpieczającego Pakietu STANDARD lub Pakietu PREMIUM sprzęt elektroniczny będzie objęty ochroną ubezpieczeniową od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia wskutek zdarzeń, których wystąpienia Ubezpieczający nie był w stanie przewidzieć, a w wyniku których sprzęt nie może osiągnąć parametrów znamionowych.

2. Z zachowaniem zasad określonych w ust. 1 ubezpieczenie obejmuje w szczególności szkody wynikłe z:

- 1) błędów w obsłudze, niewłaściwego użytkowania i braku kwalifikacji,
  - 2) pożaru,
  - 3) wybuchu,
  - 4) działania wody i wilgoci,
  - 5) błędów popełnionych w trakcie konstrukcji, produkcji lub montażu, a także wad materiałowych,
  - 6) przepięcia, przetężenia i innych przyczyn elektrycznych,
  - 7) kradzieży z włamaniem i rabunku.
3. Ubezpieczenie obejmuje także szkody powstałe wskutek akcji ratowniczej, prowadzonej w związku ze zdarzeniami objętymi ubezpieczeniem.

Wymogi zabezpieczenia sprzętu elektronicznego

§ 26

Przedmiot ubezpieczenia przechowywany w pomieszczeniu będzie objęty ochroną ubezpieczeniową w zakresie kradzieży z włamaniem i rabunku jeżeli:

- 1) ściany, sufity, podłogi, dachy i piwnice tego pomieszczenia nie będą posiadać niezabezpieczonych otworów, przez które możliwy byłby dostęp do przedmiotu ubezpieczenia bez dokonania włamania,
- 2) wszystkie drzwi prowadzące do pomieszczenia, w którym znajduje się przedmiot ubezpieczenia, będą posiadać konstrukcję drzwi zewnętrznych oraz będą wykonane z materiałów odpornych na włamanie i będą spełniały następujące wymogi:
  - a) zabezpieczenie drzwi zewnętrznych, sposób osadzenia futryny, okuc i zamków będzie odpowiednie dla drzwi zewnętrznych i będzie stanowić przeszkodę, której sforsowanie nie jest możliwe bez użycia siły oraz narzędzi, czego dowodami będą pozostawione ślady włamania; w przypadku drzwi antywłamaniowych, posiadających stosowny atest o podwyższonej odporności na włamanie wydany zgodnie z obowiązującymi normami przez uprawnioną instytucję (dotyczy to również zamków i wkładek do zamków w tych drzwiach) uważa się, iż są one wystarczającym zabezpieczeniem, niezależnie od postanowień ppkt b-d,
  - b) drzwi wewnętrzne do pomieszczenia będą zamykane na co najmniej dwa zamki wielozastawkowe (wielozapadkowe) lub na dwie kłódki wielozastawkowe (wielozapadkowe) zawieszane na oddzielnych skoblach; dopuszcza się zabezpieczenie pomieszczenia drzwiami wyposażonymi w jeden zamek o podwyższonej odporności na włamanie, który posiada stosowny atest wydany zgodnie z obowiązującymi normami przez uprawnioną instytucję,
  - c) drzwi zewnętrzne oszklone nie mogą być zaopatrzone w zamki lub zasuwki, które można otworzyć bez użycia klucza przez otwór wybitny w szybie,
  - d) drzwi dwuskrzydłowe będą posiadać wewnętrzne rygle (górnym i dolnym) unieruchamiające jedno ze skrzydeł,
- 3) wszystkie okna i inne zewnętrzne otwory oszklone w pomieszczeniu, w którym znajduje się przedmiot ubezpieczenia, będą w należyłym stanie technicznym, właściwie osadzone i zamknięte w sposób stanowiący przeszkodę, której sforsowanie nie będzie możliwe bez użycia siły oraz narzędzi, czego dowodem będą pozostawione ślady włamania,
- 4) okna, oszklone drzwi i inne zewnętrzne otwory w pomieszczeniach znajdujących się w piwnicach, suterrenach lub na parterze, a także w pomieszczeniach znajdujących się na wyższych kondygnacjach, do których jest dostęp z przybudówek, balkonów, tarasów, dachów lub drabinek pożarowych, jak również otwory na strychach i w piwnicach, z których jest przejście do dalszych pomieszczeń, będą ponadto na całej powierzchni zabezpieczone przeciwwłamaniową osłoną mechaniczną, o której mowa w pkt 5; wymóg stosowania przeciwwłamaniowych osłon mechanicznych nie obowiązuje, jeżeli:

- a) okna, oszklone drzwi i inne zewnętrzne otwory w pomieszczeniach zabezpieczono szybami kuloodpornymi lub szybami wielowarstwowymi (wzmocnionymi) – klasy co najmniej P3, posiadającymi stosowne i udokumentowane certyfikaty, lub
  - b) ustanowiono stały dozór, przy czym za dozór uważa się strzeżenie miejsca ubezpieczenia przez strażników firmy ochrony mienia, na podstawie umowy zawartej przez Ubezpieczającego z tą firmą, lub
  - c) przedmioty ubezpieczenia dozorowane są przez osobę dorosłą (dozorcę) uprawnioną do przebywania w trakcie wykonywania swoich obowiązków służbowych w miejscu ubezpieczenia, lub
  - d) pomieszczenie z ubezpieczonym mieniem wyposażone zostało w sprawny, konserwowany i posiadający stosowny certyfikat elektroniczny system alarmujący o włamaniu w miejscu ubezpieczenia lub innym określonym miejscu, tj. w wartowni zakładu, na posterunku policji lub w centrum alarmowym firmy ochrony mienia,
- 5) za przeciwwłamaniowe osłony mechaniczne uznaje się kraty stałe lub ruchome, rolety i okiennice; przeciwwłamaniowe osłony mechaniczne powinny być takiej konstrukcji i tak założone, aby przedostanie się do wnętrza nie było możliwe bez uprzedniego ich uszkodzenia za pomocą narzędzi; ruchome kraty, rolety i okiennice winny być zamykane na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy (wielozapadkowy) lub jedną kłódkę wielozastawkową (wielozapadkową), chyba że warunki techniczne tych zabezpieczeń przewidują inny sposób zamknięcia od wewnątrz pomieszczenia,
- 6) jeżeli sztaby, skoble oraz inne okucia zewnętrznych zabezpieczeń otworów drzwiowych i okiennych nie są wmurowane w ściany, wymagane jest aby były przytwierdzone do muru od wewnątrz pomieszczenia tak, aby nie można ich było zdemontować od zewnątrz tego pomieszczenia,
- 7) jeżeli pomieszczenie, w którym znajduje się przedmiot ubezpieczenia, połączone jest z innym lokalem użytkowanym przez osobę trzecią drzwiami, oknem lub innymi otworami, to wymagane jest, aby otwory te były zabezpieczone w sposób określony w pkt 1-5 lub zamurowane na grubość co najmniej jednej cegły,
- 8) pomieszczenia wykonane w całości lub w części z siatki drucianej lub z innych materiałów azurowych, a także z brezentu lub powłok z tworzyw sztucznych (np. budowle pneumatyczne, tunele foliowe, namioty itp.) nie są uważane za pomieszczenia należycie zabezpieczone,
- 9) klucze zapasowe i oryginalne do pomieszczeń muszą być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym; w razie zagubienia albo zaginięcia kluczy (także kluczy zapasowych), Ubezpieczający obowiązany jest natychmiast wymienić zamki (kłódki) na własny koszt.

Wyłączenia dodatkowe

§ 27

Uwzględniając wyłączenia ogólnie określone w § 9 niniejszych OWU, TUW „TUZ” ponadto nie odpowiada za:

- 1) szkody powstałe poza wskazanym w umowie ubezpieczenia miejscem ubezpieczenia (poza pomieszczeniem),
- 2) szkody bezpośrednio lub pośrednio powstałe wskutek kradzieży lub zaginięcia sprzętu elektronicznego, jeżeli nie zostały spełnione wymogi zabezpieczenia określone w § 26 niniejszych OWU,
- 3) szkody spowodowane uszkodzeniami lub defektami istniejącymi w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, o których Ubezpieczający mógł wiedzieć lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć, niezależnie od faktu, czy TUW „TUZ” było o nich powiadomione,
- 4) jakiegokolwiek koszty poniesione w celu usunięcia funkcjonalnych wad lub usterek (np. skutków działania wirusów komputerowych), chyba że wady lub usterki powstały w wyniku zdarzenia objętego zakresem ubezpie-

czenia,

- 5) jakiegokolwiek koszty, które Ubezpieczający poniósłby, gdyby szkoda się nie zdarzyła np. związane z konserwacją ubezpieczonego sprzętu,
- 6) szkody, za które na mocy przepisów prawa lub postanowień umowy odpowiedzialny jest producent, sprzedawca lub warsztat naprawczy,
- 7) szkody powstałe wskutek testów, z wyjątkiem prób dokonywanych w związku z okresowymi badaniami eksploatacyjnymi (ogłędzinami i przeglądami), a także powstałe w wyniku zamierzonego przecięcia, doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w nadzwyczajnych dla danego sprzętu warunkach,
- 8) szkody, za które na podstawie przepisów prawa lub zawartej umowy odpowiedzialny jest przewoźnik, spedytor lub podwykonawca,
- 9) szkody powstałe w elementach sprzętu elektronicznego wskutek ich technicznego zużycia lub starzenia w trakcie użytkowania, włączając działanie czynników atmosferycznych,
- 10) szkody w wewnętrznych, wymiennalnych elementach elektronicznych będących częścią ubezpieczonego sprzętu elektronicznego, które powstały bez jakiegokolwiek działania z zewnątrz, jednakże szkody powstałe w ich wyniku w innych wymiennalnych elementach są objęte ochroną ubezpieczeniową,
- 11) szkody w żarówkach, lampach elektronowych, taśmach, bezpiecznikach, uszczelkach, pasach, kablach, łańcuchach, oponach, wymiennych narzędziach, cylindrach grawerowanych, elementach ze szkła, porcelany lub ceramiki, sitach lub tkaninach, a także środkach eksploatacyjnych jakiegokolwiek rodzaju (olej, smar, paliwo atrament, tusz, chemikalia itp.), chyba że szkody są skutkiem zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia,
- 12) uszkodzenia estetyczne, takie jak zadrapania na powierzchniach malowanych, polerowanych lub emaliowanych, chyba że uszkodzenia są skutkiem zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia,
- 13) stanowiące straty pośrednie wszelkiego rodzaju.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania

§ 28

1. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody w granicach sumy ubezpieczenia.
2. Odszkodowanie ustala się:
  - 1) w przypadku szkody częściowej sprzętu – według kosztów zakupu materiału i kosztów robocizny niezbędnej w celu naprawienia uszkodzonego przedmiotu, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i ponownego montażu oraz opłat celnych i innych tego typu należności, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego,
  - 2) w przypadku szkody całkowitej sprzętu – według kosztów zakupu identycznego, fabrycznie nowego przedmiotu lub przedmiotu analogicznego rodzaju i jakości, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i montażu ponownego oraz opłat celnych i innych tego typu należności, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego,
  - 3) w przypadku kiedy naprawa jest niemożliwa lub ubezpieczony sprzęt nie będzie wymieniany – według kosztów nie wyższych niż wartość rynkowa sprzętu bezpośrednio przed wystąpieniem szkody.
3. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:
  - 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej lub pamiątkowej,
  - 2) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą.
4. Wysokość odszkodowania zmniejsza się o wartość pozostałości po szkodzie, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.
5. Koszty jakichkolwiek zmian, uzupełnień lub ulepszeń nie wchodziły w skład

odszkodowania.

6. Jeżeli Ubezpieczający jest podatnikiem podatku VAT, wysokość szkody ustala się według wartości netto (bez podatku VAT).

§ 29

W granicach sumy ubezpieczenia poszczególnego sprzętu TUW „TUZ” pokrywa również:

- 1) udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody oraz w celu zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego mienia przed szkodą, jeżeli środki te były właściwe, chociażby okazały się bezskuteczne,
- 2) udokumentowane koszty napraw prowizorycznych, jeżeli stanowią część końcowych czynności naprawczych i nie zwiększają całkowitej wartości kosztów naprawy,
- 3) udokumentowane koszty usunięcia pozostałości po szkodzie – do 5% wartości szkody.

§ 30

W przypadku szkody której przyczyną była kradzież z włamaniem lub rabunek ustalone odszkodowanie pomniejsza się o kwotę franszyzy redukcyjnej w wysokości 200 zł.

Ubezpieczenie szyb i elementów szklanych

Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

§ 31

1. Przedmiotem ubezpieczenia są przedmioty szklane określone w § 3 pkt 21 niniejszych OWU zamontowane lub zainstalowane na stałe zgodnie z ich przeznaczeniem, stanowiące wyposażenie budynku lub lokalu znajdującego się w posiadaniu Ubezpieczającego.
2. Przedmiot ubezpieczenia objęty jest ochroną ubezpieczeniową w miejscu ubezpieczenia określonym w umowie ubezpieczenia.
3. Umowa ubezpieczenia nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
  - 1) szklanych i kamiennych wykładzin podłogowych,
  - 2) szyb i przedmiotów szklanych znajdujących się w stanie uszkodzonym,
  - 3) szyb we wszelkich pojazdach,
  - 4) szkła stanowiącego osprzęt urządzeń technicznych i wszelkiego rodzaju instalacji,
  - 5) szkła ozdobnego, np.: witraży, szkła malowanego.

Zakres ubezpieczenia szyb i elementów szklanych

§ 32

1. TUW „TUZ” odpowiada za szkody polegające na całkowitym lub częściowym stłuczeniu (rozbiciu) przedmiotu ubezpieczenia.
2. W granicach sumy ubezpieczenia TUW „TUZ” pokrywa koszty zakupu i wykonania napisów na przedmiocie ubezpieczenia oraz naprawy ram i opraw uszkodzonych wskutek rozbicia przedmiotu ubezpieczenia.
3. W granicach sumy ubezpieczenia, TUW „TUZ” ponosi również odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia powstałe w czasie akcji ratowniczej, prowadzonej w związku z wystąpieniem zdarzenia objętego umową ubezpieczenia, a także za udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych Ubezpieczającemu środków w celu zmniejszenia szkody w przedmiocie ubezpieczenia i zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą.

Wyłączenia dodatkowe
§ 33

Uwzględniając wyłączenia określone w § 9 niniejszych OWU, TUW „TUZ” nie odpowiada ponadto za szkody:

- 1) nie przekraczające kwoty 100 zł,
- 2) powstałe przy wymianie, montażu lub demontażu przedmiotu ubezpieczenia, a także w czasie prowadzonych prac konserwacyjnych, naprawczych, remontowych budynku lub lokalu, a także w czasie transportu,
- 3) będące następstwem złego montażu lub niewłaściwej technologii wykonawstwa,
- 4) polegające na zdrapaniu, porysowaniu, poplamieniu lub odprysnięciu kawałków powierzchni przedmiotu ubezpieczenia,
- 5) będące następstwem niewłaściwego działania neonów,
- 6) stanowiące straty pośrednie wszelkiego rodzaju.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania
§ 34

1. Wysokość szkody w szybach i elementach szklanych ustala się według wartości odtworzeniowej (nowej).
2. TUW „TUZ” dokona zwrotu kosztów wymienionych w § 32 ust. 2 pod warunkiem uznania szkody w przedmiocie ubezpieczenia wskutek zdarzeń określonych w § 32 ust. 1 niniejszych OWU.
3. W granicach sumy ubezpieczenia odszkodowanie obejmuje wysokość szkody oraz udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody w przedmiocie ubezpieczenia oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą, jeżeli środki te były właściwe do okoliczności szkody, chociażby okazały się bezskuteczne, z tym że potrąca się wartość pozostałości mienia po szkodzie, które może być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.
4. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:
  - 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej lub pamiątkowej,
  - 2) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą.
5. Jeżeli Ubezpieczający jest podatnikiem podatku VAT, wysokość szkody ustala się według wartości netto (bez podatku VAT).

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej
Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia
§ 35

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest ustawowa odpowiedzialność cywilna deliktowa Ubezpieczającego za szkodę na osobie lub szkodę w mieniu, wyrządzoną poszkodowanemu czynem niedozwolonym, w związku z prowadzeniem przez Ubezpieczającego i określonej w umowie ubezpieczenia działalności gospodarczej lub posiadaniem mienia.
2. W zakresie ubezpieczenia określonym w ust. 1, TUW „TUZ” ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone czynem niedozwolonym, w tym rażącym niedbalstwem przez Ubezpieczającego lub pracownika Ubezpieczającego w związku z wykonywaniem przez nich czynności objętych zakresem umocowania lub obowiązków służbowych na rzecz Ubezpieczającego, w zakresie działalności gospodarczej określonej w umowie ubezpieczenia.
3. TUW „TUZ” udziela ochrony ubezpieczeniowej w związku i z rodzajem działal-

ności gospodarczej prowadzonej w miejscu określonym w polisie.

Wyłączenia dodatkowe
§ 36

W zakresie ochrony ubezpieczeniowej określonej § 35 i uwzględniając wyłączenia ogólne określone w § 9 niniejszych OWU, TUW „TUZ” nie odpowiada za szkody:

- 1) w nieruchomościach, z których Ubezpieczający korzysta na podstawie umowy najmu lub innej umowy cywilnoprawnej, chyba że umowa ubezpieczenia została zawarta w ramach Pakietu STANDARD lub Pakietu PREMIUM,
- 2) w ruchomościach, z których Ubezpieczający korzysta na podstawie umowy najmu lub innej umowy cywilnoprawnej,
- 3) w mieniu przyjętym w celu wykonania usługi, chyba że umowa ubezpieczenia została zawarta w ramach Pakietu PREMIUM,
- 4) wyrządzone przez produkt, chyba że umowa ubezpieczenia została zawarta w ramach Pakietu PREMIUM,
- 5) wyrządzone w związku z prowadzeniem robót budowlanych,
- 6) w mieniu znajdującym się w piecy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego,
- 7) będących następstwem wypadków przy pracy w rozumieniu ustawy „o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych” obowiązującej w dniu zdarzenia,
- 8) wyrządzone przez podwykonawców, wyłączenie nie dotyczy pracowników zatrudnionych zgodnie z § 1 ust. 2 niniejszych OWU,
- 9) powodujące roszczenia pomiędzy osobami objętymi ubezpieczeniem na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia,
- 10) wyrządzone przez Ubezpieczającego osobom bliskim (małżonek, konkubina, konkubent, dzieci, rodzice, rodzeństwo, dziadkowie, wnuki, teściowie, zięciowie, synowie, ojczym, macocha, pasierbowie, przysposabiający, przysposobiony, opiekunowie posiadający tytuł prawny, osoby pozostające pod opieką), współnikom, osobom bliskim współników,
- 11) wyrządzone po spożyciu alkoholu lub po użyciu narkotyków, środków psychotropowych lub innych środków odurzających,
- 12) wynikające z przyjęcia odpowiedzialności cywilnej innej osoby albo rozszerzenia własnej odpowiedzialności cywilnej ponad podstawową odpowiedzialność uregulowaną przepisami obowiązującego prawa,
- 13) związane z naruszeniem praw własności intelektualnej, praw autorskich, patentów, znaków towarowych lub nazw, a także zasad uczciwej konkurencji,
- 14) polegające na zapłacie wszelkiego rodzaju kar pieniężnych, grzywnien sądowych lub administracyjnych, a także kwot wynikających z umów cywilnoprawnych, w tym zadatków, odszkodowań z tytułu odstąpienia od umowy, podatków publicznoprawnych lub opłat manipulacyjnych,
- 15) powstałe wskutek wycofania produktu z rynku lub polegające na jego wycofaniu,
- 16) z tytułu gwarancji lub rękojmi bądź polegające na lub wynikające z niezgodności towaru z umową kupna sprzedaży,
- 17) związane z prowadzeniem działalności lub wykonywaniem czynności, do których nie posiadano wymaganych uprawnień, zezwoleń lub kwalifikacji,
- 18) wynikające z przeniesienia choroby zakaźnej, wirusa HIV, uszkodzenia kodu genetycznego albo wskutek użycia hormonalnych środków antykoncepcyjnych,
- 19) powstałe w wyniku zatruc pokarmowych, chyba że Ubezpieczający rozszerzył umowę ubezpieczenia o szkody będące bezpośrednim następstwem zatruc pokarmowych w ramach Pakietu STANDARD lub Pakietu PREMIUM,
- 20) powstałe w związku z niedostarczeniem energii lub dostarczeniem

energii i niewłaściwych parametrach, chyba że Ubezpieczający rozszerzył umowę ubezpieczenia o szkody będące bezpośrednim następstwem przepięć ramach Pakietu STANDARD lub Pakietu PREMIUM,

- 21) powstałe w związku ze zniszczeniem, uszkodzeniem lub utratą dokumentów,
- 22) powstałe w związku ze zniszczeniem, uszkodzeniem lub utratą gotówki, a także złota, srebra i wyrobów z tych metali, kamieni szlachetnych, półszlachetnych, pereł oraz platyni i pozostałych metali grupy platynowców oraz wyrobów z tych metali, a także wszelkich kart elektronicznych, w tym kart wydawanych przez instytucje finansowe,
- 23) spowodowane zalaniem wskutek nieszczelności pokrycia dachowego, okien, świetlików lub innych otworów zewnętrznych, jeżeli do powstania szkody przyczynił się zły stan techniczny dachu, brak remontów lub zabiegów konserwacyjnych bądź niezabezpieczenie lub nieprawidłowe zabezpieczenie otworów dachowych albo innych otworów budynku,
- 24) wyrządzone przez azbest, formaldehyd, wyroby tytoniowe, produkty krwiopochodne, a także materiały promieniotwórcze,
- 25) powstałe w związku z wykorzystaniem materiałów modyfikowanych genetycznie,
- 26) związane ze składowaniem, wytwarzaniem, przetwarzaniem, obróbką, wykorzystaniem, handlem lub transportem materiałów wybuchowych, pirotechnicznych lub amunicji,
- 27) związane z prowadzeniem działalności hotelarskiej,
- 28) związane ze zniszczeniem lub uszkodzeniem drzew, krzewów i innych roślin,
- 29) wynikające z przekroczenia terminów realizacji umów oraz wynikające z obowiązku zwrotu kontrahentom wszelkich zobowiązań.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej najemcy nieruchomości

§ 37

1. Ochroną ubezpieczeniową są objęte szkody w mieniu będące następstwem wypadku ubezpieczeniowego wyrządzone poszkodowanemu i wynikające ze zniszczenia lub uszkodzenia nieruchomości stanowiącej własność poszkodowanego i użytkowanej przez Ubezpieczającego.
2. Odpowiedzialność TUW „TUZ” ograniczona jest do nieruchomości określonej w umowie ubezpieczenia (wg wykazu), z której Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, użytkowania, leasingu lub innej umowy cywilnoprawnej.
3. Z zachowaniem wyłączeń zawartych w § 9 i 36 niniejszych OWU z odpowiedzialności TUW „TUZ” wyłączone są ponadto szkody:
  - 1) powstałe we wszelkiego rodzaju gruntach,
  - 2) polegające na normalnym zużyciu (eksploatacji) w czasie trwania umowy,
  - 3) powstałe w związku z podnajęciem przez Ubezpieczającego nieruchomości, w całości lub części, innemu podmiotowi,
  - 4) powstałe wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania przez Ubezpieczającego bieżących napraw, przeglądów lub konserwacji, do których był zobowiązany w myśl obowiązujących przepisów lub podpisanej umowy, o której mowa w ust. 2,
  - 5) wynikające ze zmian w użytkowanych nieruchomościach, poczynionych wbrew ich przeznaczeniu lub postanowieniom umownym, jak również powstałe w nieruchomościach wykorzystywanych przez Ubezpieczającego w innym celu lub w inny sposób, niż to określono w umowie.
4. Ustala się franszyzę redukcyjną w każdej szkodzie w wysokości 100 zł.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody

w mieniu przyjętym w celu wykonania usługi

§ 38

1. Ochroną ubezpieczeniową są objęte szkody w mieniu poszkodowanego (powstałe w czasie od momentu przyjęcia mienia do momentu jego wydania przez Ubezpieczającego – w okresie odpowiedzialności ubezpieczeniowej), przekazanych Ubezpieczającemu w celu wykonania naprawy, obróbki, czyszczenia lub innych usług, w ramach prowadzonej działalności przez Ubezpieczającego zgłoszonej do ubezpieczenia.
2. Z zachowaniem wyłączeń zawartych w § 9 i 36 niniejszych OWU, z odpowiedzialności TUW „TUZ” wyłączone są ponadto szkody:
  - 1) w mieniu, z którego Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innej umowy cywilnoprawnej o podobnym charakterze,
  - 2) w związku z utratą mienia nie wynikającą z jego zniszczenia lub uszkodzenia,
  - 3) wskutek wydania mienia osobie nieuprawnionej.
3. Ustala się franszyzę redukcyjną w każdej szkodzie w wysokości 100 zł.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez produkt lub usługi

§ 39

1. Ochroną ubezpieczeniową są objęte szkody na osobie lub w mieniu poszkodowanego będące następstwem wypadku ubezpieczeniowego powstałe po wprowadzeniu rzeczy do obrotu na rynek polski w okresie ubezpieczenia przez producenta lub dystrybutora w zakresie działalności zgłoszonej do ubezpieczenia lub przekazaniu przedmiotu wykonanej pracy lub usługi w użytkowanie odbiorcy, wynikłe z nienależytego wykonania zobowiązania pracy lub usługi przez osoby objęte ubezpieczeniem, niezależnie od źródła obowiązku odszkodowawczego (niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania).
2. Z zachowaniem wyłączeń zawartych w § 9 i 36 niniejszych OWU, z odpowiedzialności TUW „TUZ” wyłączone są ponadto szkody:
  - 1) nie przekraczające kwoty 500 zł w odniesieniu do każdej szkody w mieniu,
  - 2) w przedmiocie wykonywanej pracy, powstałe po przekazaniu przedmiotu wykonywanej pracy odbiorcy w szczególności podlegające naprawie w ramach gwarancji lub rękojmi albo polegające na niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową kupną,
  - 3) powodujące roszczenia wzajemne pomiędzy producentami lub dystrybutorami,
  - 4) powstałe wskutek połączenia lub zmieszania produktu z inną rzeczą,
  - 5) których przyczyną była jawna wada produktu, na co producent wyraźnie zwrócił uwagę i w związku z czym cena produktu została obniżona,
  - 6) wynikłe z wprowadzającej w błąd reklamy, wadliwych lub niedostatecznych etykiet, jak również ich braku albo innych instrukcji użytkowania, stosowania lub składowania produktu,
  - 7) wyrządzone przez produkt nie posiadający ważnego atestu dopuszczającego go do obrotu, jeśli taki był wymagany albo przez produkt wprowadzony do obrotu z naruszeniem przepisów prawa, a zwłaszcza: szczegółowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa produktów, norm zharmonizowanych w rozumieniu przepisów o systemie oceny zgodności, przepisów Norm Polskich, przepisów dotyczących bezpieczeństwa produktu z zakresu kontroli technicznej, sanitarnej lub ochrony środowiska,
  - 8) spowodowane odstępstwem od norm dopuszczających gotowy produkt do użytkowania,

- 9) powstałe wskutek użycia produktu, dla którego ustalony okres użytkowania już upłynął albo szkody powstałe w wyniku nieprawidłowego korzystania lub obchodzenia się z produktem,
  - 10) wyrządzone przez produkt w trakcie procesu jego produkcji i testowania oraz przez produkty, których wytworzenie nie zostało ukończone,
  - 11) wyrządzone przez produkt zawierający krew, osocze lub substancje krwiopochodne,
  - 12) wyrządzone przez produkt zawierający substancje modyfikowane genetycznie,
  - 13) wyrządzone przez leki, surowce farmaceutyczne, środki antykoncepcyjne lub kosmetyki,
  - 14) powstałe w związku z używaniem wyrobów tytoniowych lub spożywaniem wyrobów alkoholowych,
  - 15) wyrządzone przez produkt przeznaczony do użytku w lotnictwie, statkach kosmicznych lub w przemyśle motoryzacyjnym,
  - 16) związane z wytwarzaniem, przetwarzaniem, przesyłaniem lub wykorzystaniem energii w jakiegokolwiek postaci.
3. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje ponadto:
    - 1) kosztów związanych z wycofaniem wadliwego produktu z rynku lub zastąpieniem go przez produkt wolny od wad,
    - 2) strat wynikających z zakłóceń w prowadzonej działalności gospodarczej,
    - 3) szkód wyrządzonych przez produkt wprowadzony do obrotu lub wykonaną usługę przed zawarciem umowy ubezpieczenia.
  4. TUW „TUZ” nie odpowiada za szkody wyrządzone przez:
    - 1) naturalne plody rolne, leśne, pszczelarskie lub rośliny,
    - 2) ryby, mięso zwierząt wprowadzone do obrotu towarowego w stanie nieprzetworzonym.
  5. Ustala się franszyzę redukcyjną w każdej szkodzi w mieniu w wysokości 300 zł.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania

§ 40

1. W granicy sumy gwarancyjnej/podlimitu odszkodowanie obejmuje:
  - 1) wysokość należnego odszkodowania według zasad odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego, z uwzględnieniem zapisów niniejszych OWU,
  - 2) uzasadnione i niezbędne koszty działań, mających na celu zmniejszenie szkody lub zapobieżenie jej zwiększeniu, chociażby okazały się bezskuteczne,
  - 3) koszty wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych w uzgodnieniu z TUW „TUZ”, w celu ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody,
  - 4) niezbędne koszty obrony sądowej w procesie prowadzonym na polecenie lub za zgodą TUW „TUZ”.
2. Koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4 pokrywane są przez TUW „TUZ” do 10% sumy gwarancyjnej lub podlimitu.
3. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:
  - 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej lub pamiątkowej,
  - 2) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą.

§ 41

1. Ubezpieczający nie może uznać lub zaspokoić w całości lub części roszczeń poszkodowanego bez pisemnej zgody TUW „TUZ”.
2. Uznanie lub zaspokojenie przez Ubezpieczającego jakiegokolwiek roszczenia lub zawarcie ugody z poszkodowanym bez uprzedniej pisemnej zgody

TUW „TUZ”, zwalnia TUW „TUZ” z odpowiedzialności ubezpieczeniowej.

Klauzule dodatkowe

§ 42

W zależności od wybranego Pakietu STANDARD lub Pakietu PREMIUM Ubezpieczający może rozszerzyć zakres ochrony ubezpieczeniowej o jedną z trzech Klauzul wymienionych w § 43-45 niniejszych OWU.

Klauzula przepięć

§ 43

1. Ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte szkody w ubezpieczonym przez Ubezpieczającego mieniu powstałe w wyniku przepięcia.
2. TUW „TUZ” nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
  - 1) spowodowane przepięciem, jeżeli nie zamontowano zewnętrznego systemu ochrony przeciwporunowej (jeżeli przyczyną powstania tych zdarzeń jest uderzenie pioruna) bądź nie podłączono urządzenia zasilanego prądem elektrycznym do instalacji elektrycznej posiadającej uziemienie, o ile producent zaleca podłączenie tego urządzenia do takiej instalacji,
  - 2) w maszynach i wyposażeniu, spowodowane przepięciem, jeżeli urządzenia te w chwili powstania szkody nie były podłączone do urządzenia stabilizującego napięcie robocze (użytkowe) UPS lub innego urządzenia przeciwprzepięciowego z bezpiecznikiem – wyłączenie to dotyczy szkód w sprzęcie, w którym producent (dostawca) zaleca podłączenie tego sprzętu do instalacji elektrycznej posiadającej uziemienie.
3. TUW „TUZ” nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe:
  - 1) we wszelkiego rodzaju licznikach oraz miernikach (woltomierzach, amperomierzach itp.),
  - 2) we wszelkiego rodzaju bezpiecznikach, wkładkach topikowych bezpieczników elektrycznych, stycznikach, odgromnikach, żarówkach, grzejnikach, lampach itp.,
  - 3) powstałe w czasie naprawy maszyn, urządzeń, aparatów technicznych, instalacji, sieci elektrycznych oraz elektronicznych oraz podczas prób dokonywanych na maszynach, urządzeniach i aparatach technicznych, z wyjątkiem prób dokonywanych w związku z okresowymi badaniami eksploatacyjnymi (ogłędzinami i przeglądami),
  - 4) w nośnikach danych oraz danych na nich umieszczonych, jeżeli nie stanowią one elementu składowego ubezpieczonego sprzętu i nie były w nim zamontowane.

4. Ustala się franszyzę redukcyjną w każdej szkodzi w wysokości 300 zł.

Klauzula rozmrożenia

§ 44

1. Ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte szkody powstałe na skutek rozmrożenia ubezpieczonych środków obrotowych stanowiących własność Ubezpieczającego.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje wyłącznie towary, których właściwości naturalne nakazują przechowywanie ich w urządzeniach chłodniczych w temperaturze przynajmniej minus 18 stopni Celsjusza.
3. TUW „TUZ” nie ponosi odpowiedzialności za rozmrożenie powstałe na skutek niewłaściwego przechowywania lub mechanicznego uszkodzenia opakowania towarów.
4. Ustala się franszyzę redukcyjną w każdej szkodzi w wysokości 300 zł.

Klauzula zatruc pokarmowych

§ 45

1. Ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia, skutkujące powstaniem szkody osobowej w związku z prowadzeniem usług gastronomicznych, będące wynikiem zatrucia pokarmowego, o ile Ubezpieczający uprawniony jest do prowadzenia takiej działalności.
2. Ubezpieczenie nie obejmuje szkód powodujących roszczenia pomiędzy osobami objętymi ubezpieczeniem.
3. Zachowując wyłączenia zawarte w § 9 i 36 z odpowiedzialności TUW „TUZ” wyłączone są ponadto szkody:
  - 1) wynikające z nieprzestrzegania przepisów prawa, w tym przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz regulaminów wewnętrznych obowiązujących w zakładzie pracy,
  - 2) wyrządzone przez pracowników nie posiadających stosownych uprawnień, kwalifikacji lub przeszkolenia do wykonywania obowiązków pracowniczych, przy wykonywaniu których została wyrządzona szkoda,
  - 3) polegające na przeniesieniu chorób przez pracowników Ubezpieczającego.

Dział III

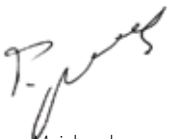
Postanowienia końcowe

§ 46

1. Wprowadzenie do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych od OWU wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.
2. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie właściwe przepisy prawa polskiego, a w szczególności Kodeksu cywilnego i Ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

§ 47

1. Niniejsze OWU zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu TUW „TUZ” nr U/23/2010 z dnia 26 lutego 2010 r.
2. Niniejsze OWU wchodzi w życie z dniem 20 marca 2010 r.

Tomasz Majchrzak
Prezes Zarządu TUW „TUZ”

Elżbieta Chojnowska
Członek Zarządu TUW „TUZ”

Postanowienia ogólne
§ 1

1. Niniejszym Aneksem wprowadza się do ogólnych warunków ubezpieczenia zasady składania i rozpatrywania reklamacji oraz skarg przez TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych (zwane dalej TUZ TUW) składanych przez Klientów TUZ TUW.
2. Ilekroć w niniejszym Aneksie jest mowa o:
  - 1) **Kliencie** – należy przez to rozumieć osobę fizyczną lub osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której obowiązujące przepisy przyznają zdolność prawną, która korzysta lub korzystała lub zamierza skorzystać z usług świadczonych przez TUZ TUW.
  - 2) **Reklamacji** – należy przez to rozumieć wystąpienie skierowane do TUZ TUW przez jego Klienta, będącego osobą fizyczną (ubezpieczającego, ubezpieczonego, uposażonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia), w którym Klient zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez TUZ TUW.
  - 3) **Skardze** – należy przez to rozumieć wystąpienie skierowane przez Klienta, z wyłączeniem spraw objętych zakresem podmiotowym i przedmiotowym zarezerwowanym dla reklamacji, dotyczące zaniedbań, uchybień czy też nienależytego wykonania obowiązków przez jednostki organizacyjne TUZ TUW, pracowników TUZ TUW lub agentów ubezpieczeniowych, z którymi współpracuje TUZ TUW.

Miejsce składania reklamacji i skarg
§ 2

Reklamacja albo skarga może być złożona w każdej jednostce organizacyjnej TUZ TUW obsługującej Klienta.

Formy składania reklamacji i skarg
§ 3

1. Klienci mogą złożyć reklamację albo skargę w następujących formach:
  - 1) pisemnej:
    - a) osobiście w jednostce organizacyjnej TUZ TUW zajmującej się obsługą Klienta albo
    - b) przesyłką pocztową lub listem poleconym wysłanym na adres siedziby TUZ TUW (Centrali) lub każdej jednostki terenowej TUZ TUW;
  - 2) ustnie:
    - a) telefonicznie na numer (+48) 22 441 57 57 albo
    - b) osobiście do protokołu podczas wizyty Klienta w jednostce organizacyjnej TUZ TUW zajmującej się obsługą Klienta;
  - 3) pocztą elektroniczną na adres reklamacje@tuz.pl.
2. Wykaz wszystkich jednostek organizacyjnych (Centrali oraz jednostek terenowych TUZ TUW) wraz z danymi kontaktowymi dostępny jest na stronie internetowej: www.tuz.pl.

Zasady składania reklamacji i skarg
§ 4

1. Złożenie reklamacji albo skargi niezwłocznie po powzięciu przez Klienta zastrzeżeń dotyczących usług świadczonych przez TUZ TUW może ułatwić i przyspieszyć jej rzetelne rozpatrzenie, chyba, że okoliczność ta nie ma wpływu na sposób procedowania z reklamacją albo skargą.
2. W celu sprawnego przeprowadzenia procesu rozpatrywania reklamacji albo skargi, reklamacja albo skarga powinna zawierać w szczególności:
  - 1) imię i nazwisko (nazwa) Klienta,

- 2) adres zamieszkania (siedziby) Klienta lub adres do korespondencji oraz numer telefonu kontaktowego,
- 3) numer polisy lub numer szkody lub numer sprawy jeżeli taki został nadany.

Sposób potwierdzenia wpływu reklamacji i skargi
§ 5

Na żądanie Klienta TUZ TUW potwierdza fakt otrzymania reklamacji albo skargi w formie pisemnej lub w inny sposób uzgodniony z Klientem.

Termin rozpatrzenia reklamacji i skarg
§ 6

1. Odpowiedź na reklamację albo skargę, powinna być udzielona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji albo skargi. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.
2. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji albo skargi i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 1, TUZ TUW powinien przekazać Klientowi, który wystąpił z reklamacją albo skargą, informację w której:
  - 1) wyjaśni przyczynę opóźnienia;
  - 2) wskaże okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
  - 3) określi przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji albo skargi i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.

Sposób powiadomienia o rozpatrzeniu reklamacji i skarg
§ 7

1. Odpowiedź na reklamację albo skargę wniesioną przez Klienta powinna być udzielona w formie pisemnej (w postaci papierowej) lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji.
2. Odpowiedź udzielona w formie pisemnej powinna być wysłana przesyłką pocztową lub listem poleconym wysłanym na adres wskazany przez Klienta.
3. Na wyłączny wniosek Klienta odpowiedź może być dostarczona pocztą elektroniczną.

Informacje dodatkowe
§ 8

1. TUZ TUW podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
2. W przypadku nieuwzględnienia roszczeń wynikających z reklamacji albo skargi Klient ma możliwość:
  - 1) wystąpienia z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego lub w przypadku Klientów będących konsumentami także możliwość zwrócenia się o pomoc do właściwego miejscowo Powiatowego (Miejskiego) Rzecznika Konsumenta,
  - 2) wystąpienia z powództwem przeciwko TUZ TUW do sądu miejscowo właściwego do rozpoznania sprawy.

Postanowienia końcowe
§ 9

1. Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUZ TUW nr U/85/2015 z dnia 30 października 2015 r.
2. Niniejszy Aneks wchodzi w życie z dniem podjęcia Uchwały.

Aneks nr 3

do Ogólnych warunków ubezpieczenia Bezpieczna Firma zatwierdzonych Uchwałą Zarządu TUW „TUZ” nr U/23/2010 z dnia 26 lutego 2010 r. oraz Aneksu nr 1 zatwierdzonego Uchwałą Zarządu TUZ TUW Nr U/85/2015 z dnia 30 października 2015 r.

§ 1

1. Niniejszy Aneks zostaje wprowadzony w związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.
2. Do ogólnych warunków ubezpieczenia, zwanych dalej OWU, wprowadza się dodatkowe postanowienia określone w § 2 niniejszego Aneksu.
3. Zapisy niniejszego Aneksu mają pierwszeństwo stosowania przed postanowieniami OWU.

§ 2**1. Postanowienia ogólne**

- 1) Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
- 2) Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
- 3) Prawem właściwym dla umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych OWU jest prawo polskie.
- 4) Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia w związku z umową ubezpieczenia powinny być składane na piśmie, lub w inny uzgodniony przez strony umowy sposób.
- 5) W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek Ubezpieczający powinien umożliwić Ubezpieczonemu zapoznanie się z informacjami wynikającymi z umowy ubezpieczenia dotyczącymi przesłanek wypłaty odszkodowania i innych świadczeń oraz ograniczeń i wyłączeń odpowiedzialności TUZ TUW uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia.

2. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia

- 1) Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy TUZ TUW nie poinformował ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim ubezpieczyciel udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
- 2) Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość, Ubezpieczający będący konsumentem może odstąpić od umowy ubezpieczenia bez podania przyczyny, składając oświadczenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy lub od dnia doręczenia mu informacji, które należy przekazać konsumentowi na podstawie przepisów dotyczących zawierania umów na odległość, jeżeli jest to termin późniejszy. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego

upływem oświadczenie zostało wysłane.

3. Wypłata odszkodowania

- 1) TUZ TUW wypłaca odszkodowanie lub świadczenie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń dokonanych w przeprowadzonym przez siebie postępowaniu, o którym mowa w zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
- 2) Po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, TUZ TUW informuje o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia losowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności TUZ TUW lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
- 3) W przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, zawiadomienie o wystąpieniu zdarzenia losowego może zgłosić również ubezpieczony albo jego spadkobierca. W tym przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z umowy ubezpieczenia.
- 4) Jeżeli w terminach określonych w ustawie lub w umowie TUZ TUW nie wypłaci odszkodowania lub świadczenia, zawiadamia na piśmie:
  - a) osobę zgłaszającą roszczenie oraz
  - b) ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie- o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także wypłaca bezsporną część świadczenia.
- 5) Jeżeli odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, TUZ TUW informuje o tym na piśmie:
  - a) osobę występującą z roszczeniem oraz
  - b) ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie- wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia. Informacja ta zawiera pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
- 6) TUZ TUW udostępnia ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności TUZ TUW lub wysokości odszkodowania lub świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez TUZ TUW udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez TUZ TUW.
- 7) Informacje i dokumenty, o których mowa w pkt. 6, TUZ TUW udostępnia, na żądanie, w postaci elektronicznej.
- 8) Sposób:
  - a) udostępniania informacji i dokumentów, o których mowa w pkt. 6,
  - b) zapewniania możliwości pisemnego potwierdzania udostępnianych zgodnie z pkt. 6 informacji,
  - c) zapewniania możliwości sporządzania kserokopii dokumentów i potwierdzania ich zgodności z oryginałem zgodnie z pkt. 6

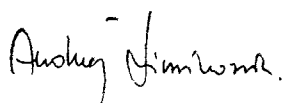
– nie może wiązać się z nadmiernymi utrudnieniami dla osób, o których mowa w pkt. 6.

9) Koszty sporządzenia kserokopii oraz udostępniania informacji i dokumentów w postaci elektronicznej, ponoszone przez osoby, o których mowa w pkt. 6 nie mogą odbiegać od przyjętych w obrocie zwykłych kosztów wykonywania tego rodzaju usług.

10) TUZ TUW przechowuje informacje i dokumenty, o których mowa w pkt. 6, do czasu upływu terminu przedawnienia roszczeń z umowy ubezpieczenia.

§ 3

Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUZ TUW Nr U/121/2015 z dnia 29 grudnia 2015 roku i ma zastosowanie do umów zawieranych od dnia 1 stycznia 2016 roku.

Andrzej Liminowicz
Wiceprezes Zarządu TUZ TUW

Elżbieta Chojnowska
Członek Zarządu TUZ TUW

Aneks nr 4

do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Bezpieczna Firma zatwierdzone Uchwałą Zarządu TUW „TUZ” nr U/23/2010 z dnia 26 lutego 2010 r.

§ 1

W ogólnych warunkach ubezpieczenia Bezpieczna Firma, wprowadza się następujące zmiany w § 1 po ust. 5 dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

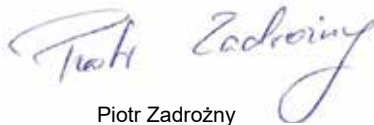
„6. Spór między Klientem a TUZ TUW może być zakończony w drodze pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między Klientem a TUZ TUW, prowadzonego przez Rzecznika Finansowego: adres strony internetowej Rzecznika Finansowego: www.rf.gov.pl.

7. Przez Klienta, o którym mowa w ust. 6, rozumie się:

- 1) konsumenta - osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową,
- 2) przedsiębiorcę - osobę fizyczną, osobę prawną i jednostką organizacyjną, o której mowa w art. 331 § 1 kodeksu cywilnego, prowadzącą we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową, będącego ubezpieczającym, ubezpieczonym,
- 3) uposażonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.”

§ 2

Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUZ TUW nr U/8/2017 z dnia 4 stycznia 2017 r. i ma zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 10.01.2017 r.

Piotr Zadrożny
Prezes Zarządu

Radosław Różański
Członek Zarządu

Aneks nr 5

do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Bezpieczna Firma zatwierdzone Uchwałą Zarządu TUW „TUZ” nr U/23/2010 z dnia 26 lutego 2010 r.

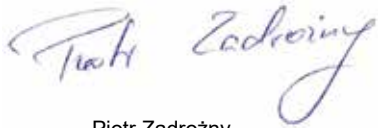
§ 1

W ogólnych warunkach ubezpieczenia Bezpieczna Firma, zwanych dalej OWU, wprowadza się następujące zmiany:

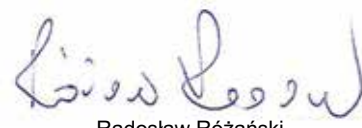
- 1) użyty w OWU skrót „TUW „TUZ”” zastępuje się skrótem „TUZ TUW”;
- 2) w § 4 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Zawarcie umowy ubezpieczenia TUZ TUW potwierdza dokumentem ubezpieczenia (polisą).”;
- 3) w § 8 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Jeżeli TUZ TUW ponosi odpowiedzialności jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w wymaganym terminie, TUZ TUW może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosił odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia wygasa ona z końcem okresu, za który przypadła niezapłacona składka.”;
- 4) w § 36 pkt 11 otrzymuje brzmienie:
„11) wyrządzone po spożyciu alkoholu lub po użyciu narkotyków, środków psychotropowych lub innych środków odurzających, o ile miało to wpływ na powstanie szkody.”;

§ 2

Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUZ TUW nr U/30/2017 z dnia 25 stycznia 2017 r. i ma zastosowanie do umów zawieranych od dnia 01.03.2017 r.

Piotr Zadrożny
Prezes Zarządu

Radosław Różański
Członek Zarządu